

Quyền lực và trách nhiệm mới của Kiểm soát viên thị trường

16:06 06/09/2025

Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật xử lý vi phạm hành chính có hiệu lực từ ngày 1/7/2025 đã mang đến những thay đổi đáng kể cho lực lượng Quản lý thị trường. Với thẩm quyền được nâng cao, các Kiểm soát viên thị trường (KSV thị trường) sẽ trở nên chủ động và linh hoạt hơn trong công tác xử lý vi phạm. Tuy nhiên, việc áp dụng những quy định mới này cũng đặt ra không ít thách thức, đòi hỏi sự cẩn trọng và trách nhiệm cao.

Theo Nghị định số 189/2025/NĐ-CP, KSV thị trường đang thi hành công vụ có thẩm quyền phạt tiền đến 10% mức tiền phạt tối đa đối với lĩnh vực tương ứng. Đặc biệt, KSV thị trường giờ đây có quyền tịch thu tang vật, phương tiện vi phạm có giá trị không vượt quá hai lần mức phạt tiền. Đây là một bước tiến quan trọng, bởi trước đây thẩm quyền của KSV thị trường chỉ giới hạn ở mức phạt tối đa 500.000 đồng. Với quyền hạn mới này, KSV thị trường cũng có thêm thẩm quyền tạm giữ tang vật, phương tiện, giấy phép, chứng chỉ hành nghề theo quy định của Luật xử lý vi phạm hành chính. Điều này giúp các cán bộ có thể chủ động ban hành quyết định tạm giữ, thay vì chỉ lập biên bản và báo cáo như trước đây, tháo gỡ những hạn chế đã tồn tại.

KSV thị trường giờ đây có quyền tịch thu tang vật, phương tiện vi phạm có giá trị không vượt quá hai lần mức phạt tiền. Ảnh minh họa

Theo Chi Cục QLTT tỉnh Cao Bằng, mặc dù thẩm quyền được nâng cao, việc triển khai các quy định mới này vẫn còn gặp một số vướng mắc cần được giải quyết. Cụ thể:

Thứ nhất, trong nhiều nghị định xử phạt hiện nay, các hành vi vi phạm thường đi kèm với các biện pháp khắc phục hậu quả, không chỉ dừng lại ở hình thức tịch thu tang vật. Theo quy định tại Điều 52 Luật xử lý vi phạm hành chính, KSV thị trường chưa có thẩm quyền xử phạt trong những trường hợp này. Đây là một lỗ hổng pháp lý có thể gây khó khăn trong quá trình xử lý vi phạm.

Thứ hai, một số nghị định xử phạt vi phạm hành chính chưa quy định rõ về thẩm quyền lập biên bản và xử phạt của KSV thị trường, dẫn đến sự thiếu nhất quán trong thực thi pháp luật.

Thứ ba, đối với các mặt hàng cấm tàng trữ, cấm lưu hành (như hàng cấm), KSV thị trường và Đội trưởng đều không có thẩm quyền xử phạt theo quy định tại khoản 3 điều 4 Nghị định 189/2025/NĐ-CP. Điều này cho thấy giới hạn quyền hạn cần được phân cấp rõ ràng hơn trong các vụ việc nghiêm trọng.

Cuối cùng, KSV thị trường chỉ có thẩm quyền khi đang thi hành công vụ. Tuy nhiên, các quy định về hoạt động công vụ của lực lượng này vẫn chưa có văn bản hướng dẫn mới, sau khi Thông tư số 45/2025/TT-BCT đã bãi bỏ các quy định trước đây. Do đó, việc áp dụng thẩm quyền chỉ nên giới hạn trong các vụ việc đã được phân công nhiệm vụ cụ thể, tránh lạm dụng hoặc vượt quá phạm vi pháp luật cho phép.

Từ góc độ của Đội Quản lý thị trường số 4 - Chi cục Quản lý thị trường tỉnh Cao Bằng, những thay đổi trong thẩm quyền của KSV thị trường là một bước đi phù hợp với mô hình tổ chức chính quyền địa phương hai cấp, tăng tính chủ động và linh hoạt. Tuy nhiên, điều này cũng đặt ra yêu cầu cao hơn về năng lực, trách nhiệm, kỷ luật và tính minh bạch. Khi quyền lực được phân cấp sâu hơn, việc sử dụng quyền đúng - đủ - trúng sẽ là yếu tố then chốt để giữ vững uy tín của lực lượng Quản lý thị trường và đảm bảo hiệu quả của công tác thực thi pháp luật.

Thành Nam (t/h)